

Compilatoare

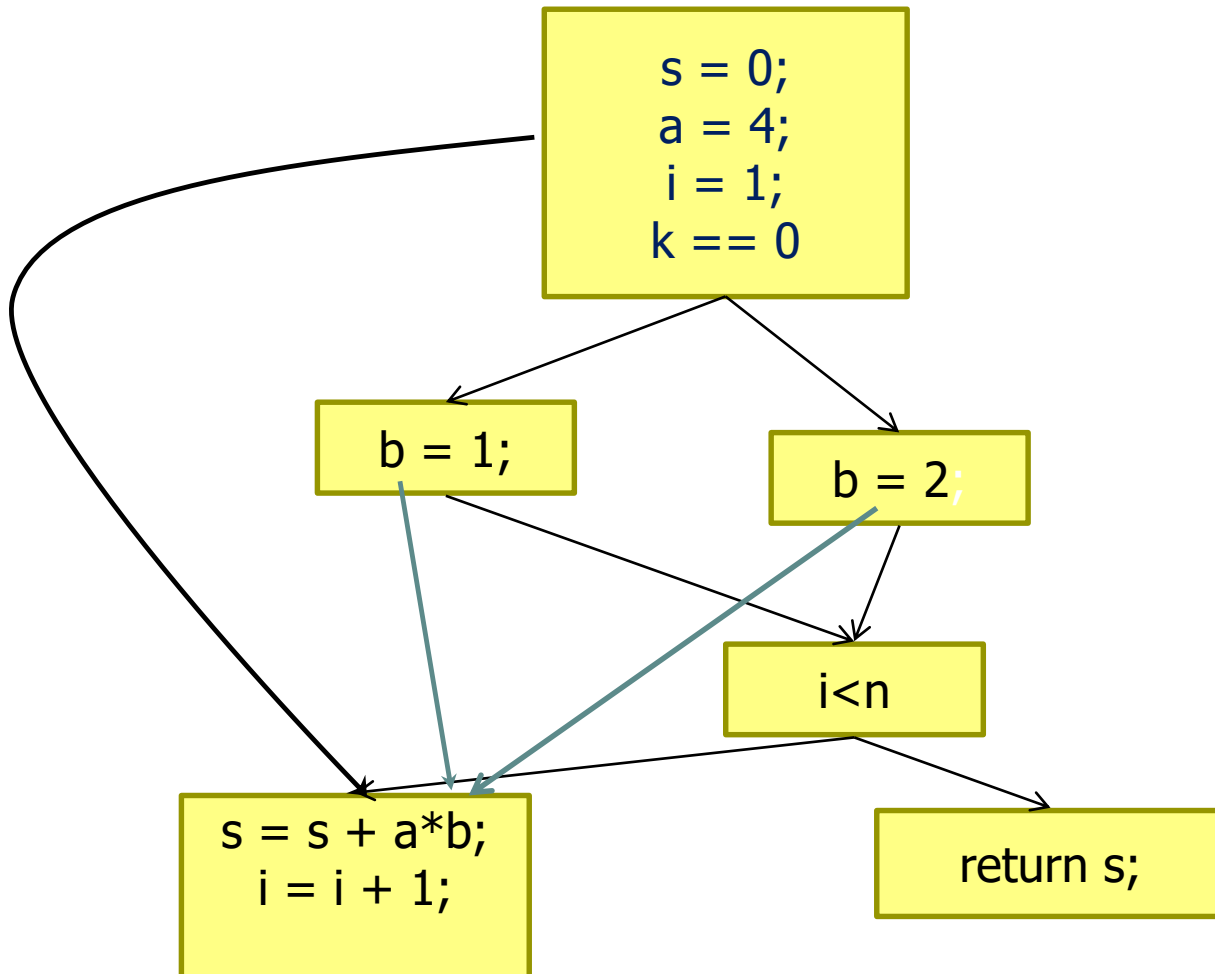
Analiza fluxului de date
Forma SSA

Review

- **Basic Block** – un set de instructiuni care se executa intotdeauna consecutiv
- **CFG** – Control Flow Graph
 - Fiecare muchie corespunde unui posibil flux de control al programului
- **Optimizare locala** – optimizare la nivelul unui singur basic block
- **Analiza globala** – analiza la nivelul CFG-ului

Reaching Definitions & Constant Propagation – exemplu

Is **a** constant in
`s = s + a*b` ?

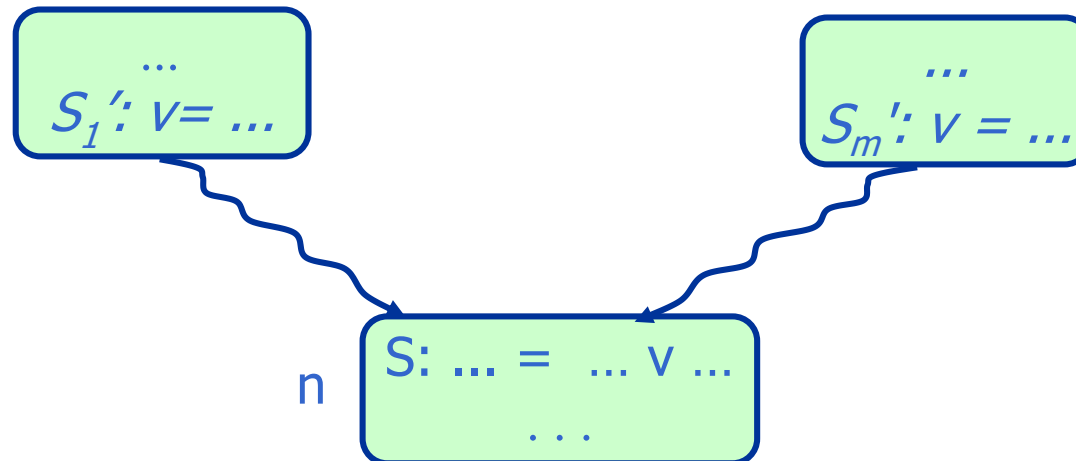
YES (4)

Is **b** constant in
`s = s + a*b` ?

NO

UD Chain

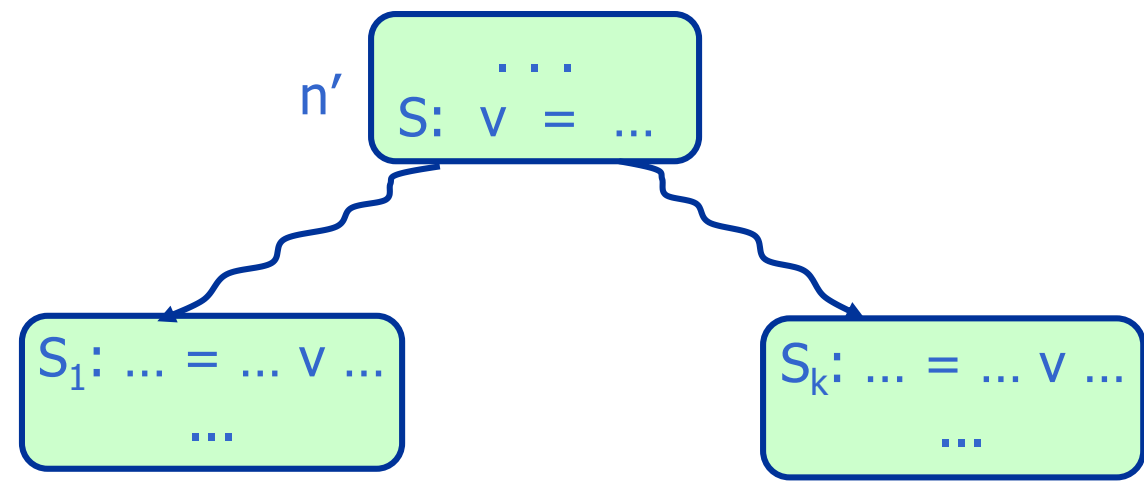
Un lanț use-def(UD chain) e o lista a tuturor definițiilor care pot ajunge la o folosire a unei variabile.

UD chain: $UD(n, v) = (S_1', \dots, S_m')$.

DU Chain

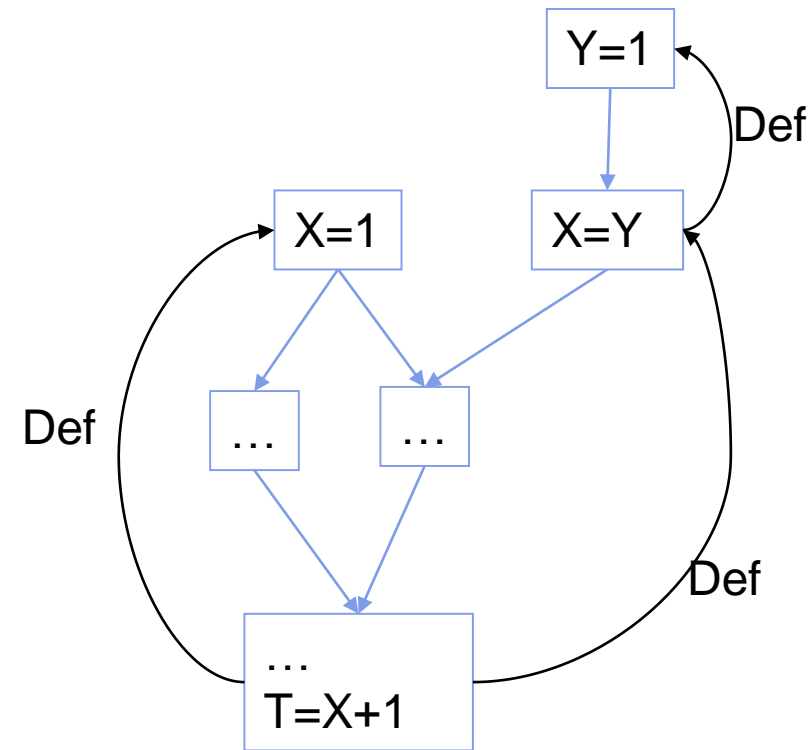
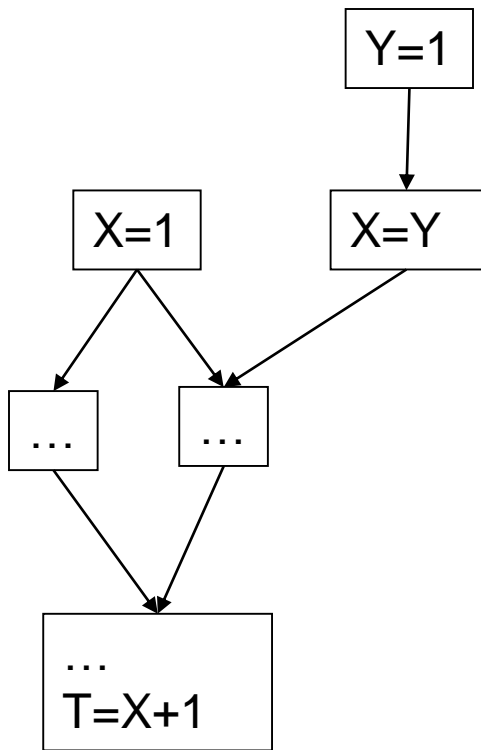
Un lanț def-use (DU chain) e o lista a tuturor folosirilor la care se poate ajunge de la o anumita definire a unei variabile.

DU chain: $DU(n', v) = (S_1, \dots, S_k)$.

Folosirea Def-Use Chains

- Propagarea constantelor – poate fi iterata pe CFG sau pe UD-chain ("sparse constant propagation")

Aplicațiile analizei def/use

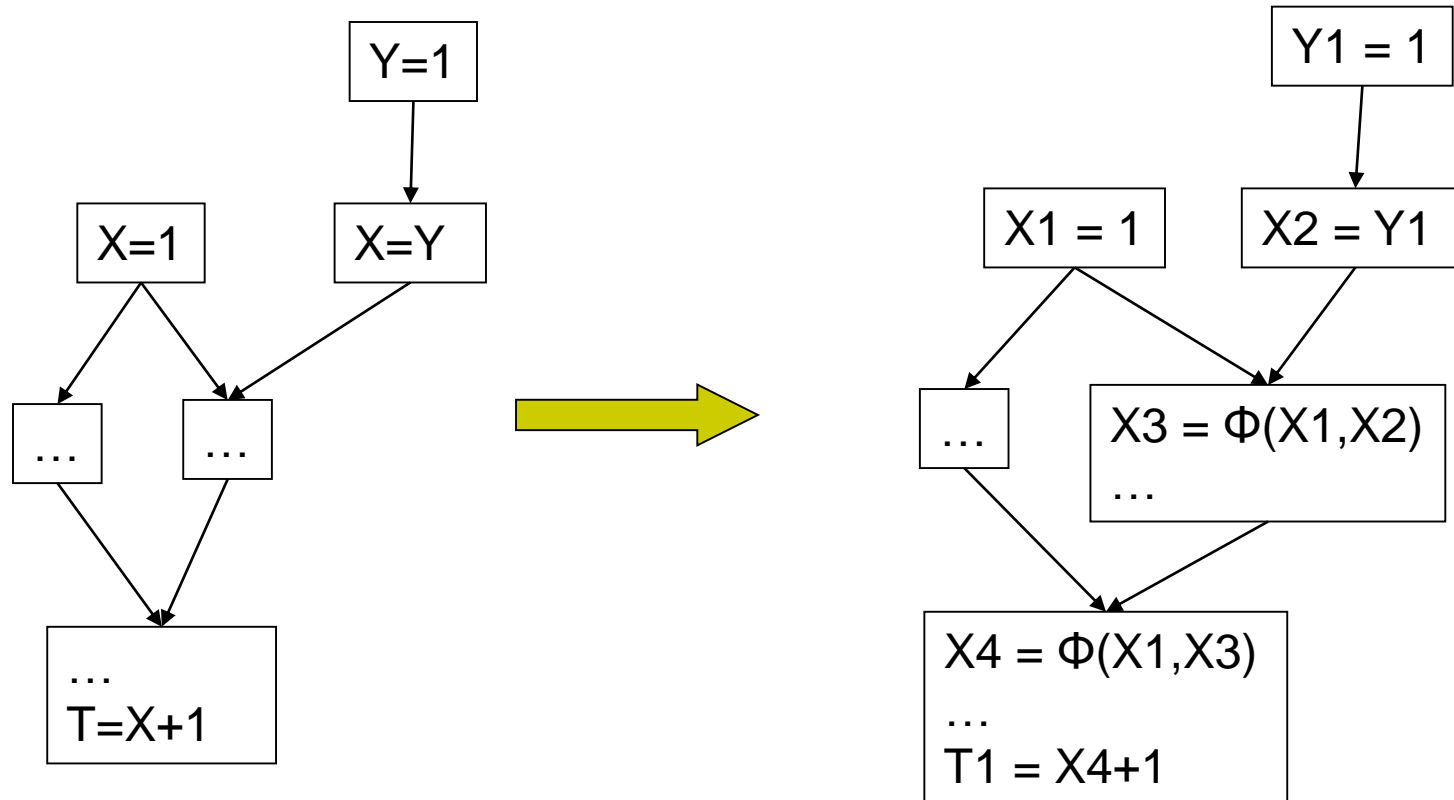
DU-chain - structura de date principala pentru optimizari

- Propagarea constantelor, copierilor
- Analiza variabilelor in viata si eliminarea codului inutil ("dead" code)
- Eliminarea calculelor redundante
- Detectia variabilelor de inductie (index de buclă)
- Descoperirea dependentelor, planificarea si paralelizarea instructiunilor.
- Analiza de alias
- ...si multe alte analize pentru diverse transformari

... dar consuma memorie: M – definiri, N folosiri $\Rightarrow O(M \times N)$
si trebuie recalculata dupa fiecare transformare

Forma SSA

- Reprezentare intermediara ce permite optimizari mai rapide decat folosind DU-chain:

SSA

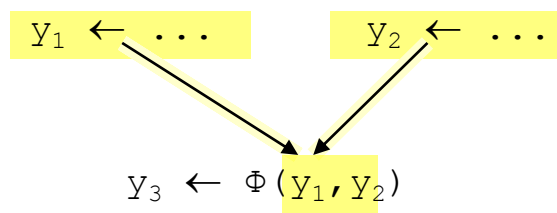
- SSA: Un program e in forma SSA daca si numai daca
 - Fiecare variabila e definita (static) exact o singura data, si
 - Fiecare folosire a unei variabile e dominata de definirea acelei variabile

Aceasta unica definire statica poate fi intr-o bucla si deci executata de multe ori.

Astfel, chiar si intr-un program SSA o variabila poate fi definita in mod dinamic de mai multe ori.

Functia Φ

- Functia Φ e o copiere speciala care selecteaza unul din parametri.
- Alegerea parametrului e guvernata de arcul din CFG pe care s-a ajuns la blocul curent

- Procesoarele reale nu implementeaza functii Φ direct in hardware (este posibil?)

SSA: Motivatia

- Oferă o bază uniformă la nivel de IR pentru a rezolva o gamă largă de probleme de flux de date
- Codifică informație de flux de date + control
- Forma SSA poate fi construită și întreținută eficient
- Multi algoritmi de analiză de date/optimizare pe forma SSA sunt mai eficienți (au complexitate mai scăzută) decât varianta pe CFG.

Forma SSA – exemplu

Forma SSA

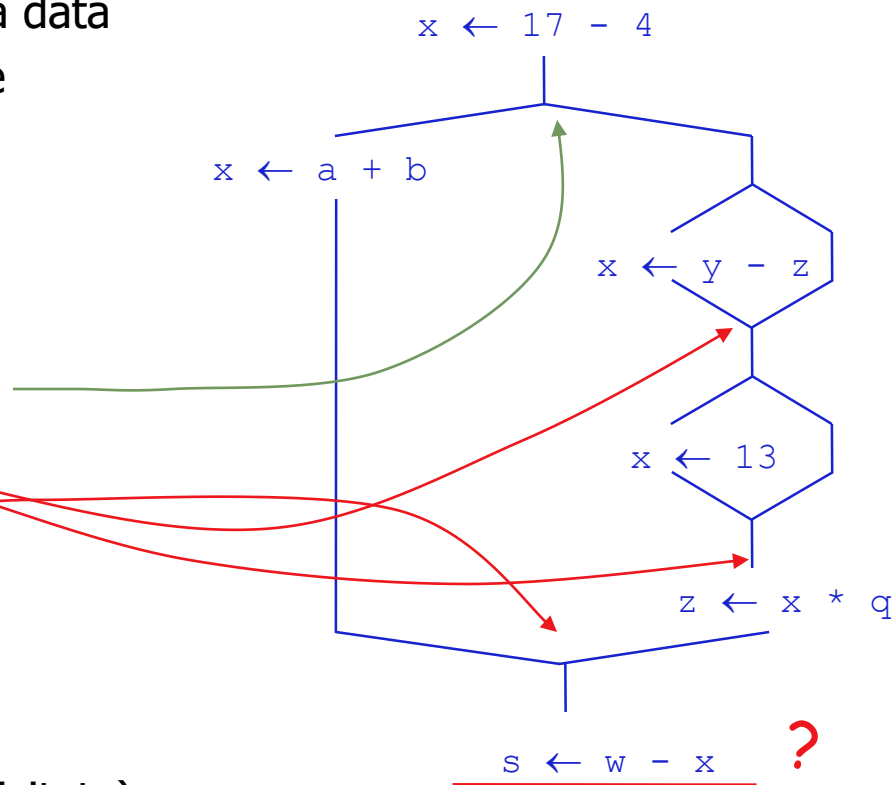
- Fiecare nume e definit exact o singura data
- Fiecare folosire refera un singur nume

Ce e mai greu

- Codul liniar e usor de transformat
- 'Splits' in CFG - usor de transformat
- 'Joins' in CFG - sunt mai problematice

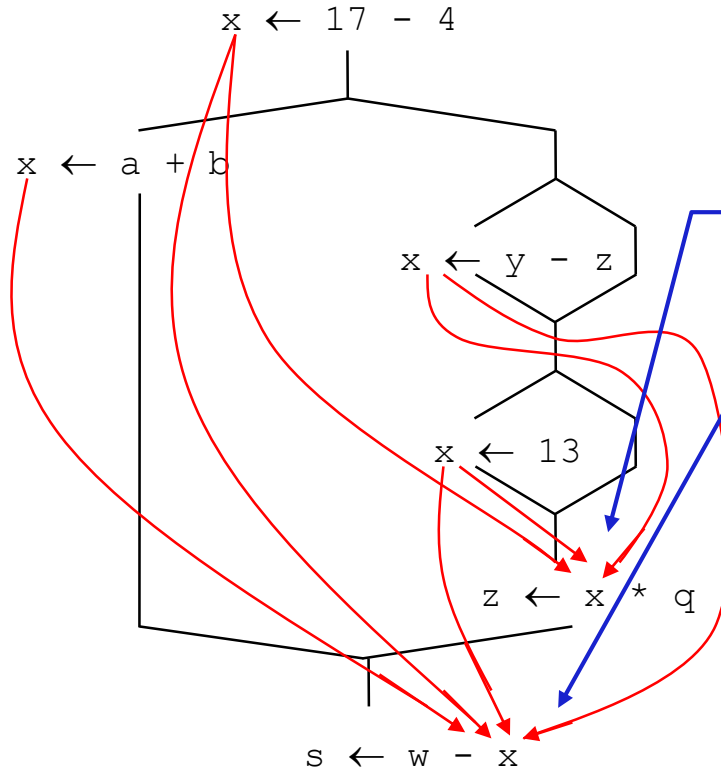
Construirea formei SSA

- Insereaza functii \emptyset in 'birth points'
- Redenumeste toate variabilele (pt. unicitate)

Birth Points

- Sa luam exemplul urmator:

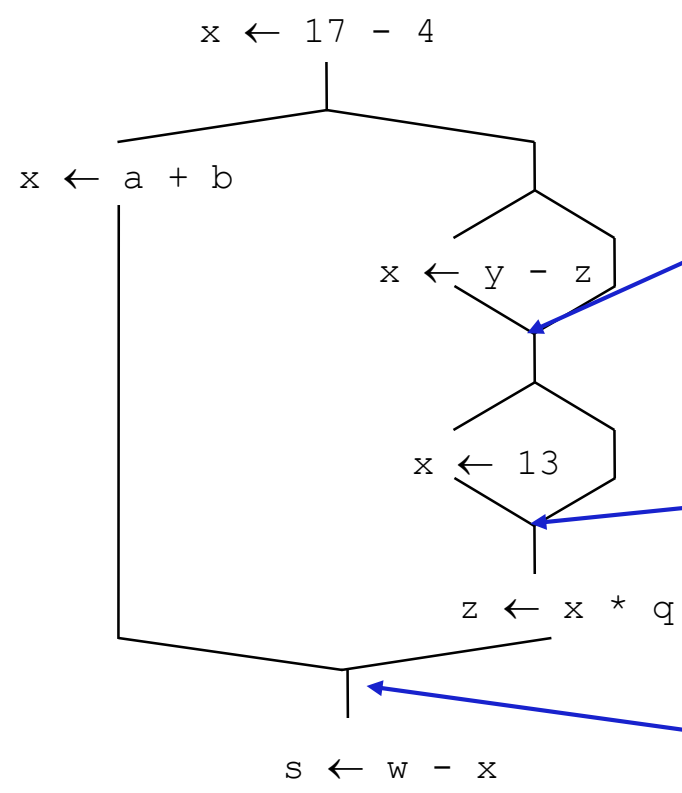
Variabila x apare peste tot si ia mai multe valori

- Aici, x poate fi 13, $y-z$, sau $17-4$
- Aici, ar putea fi si $a+b$

Daca fiecare valoare are numele ei...

- Avem nevoie de o modalitate de a "uni" valorile distincte
- Valorile 'unite' se "nasc" la punctele de "join" din CFG

Birth Points

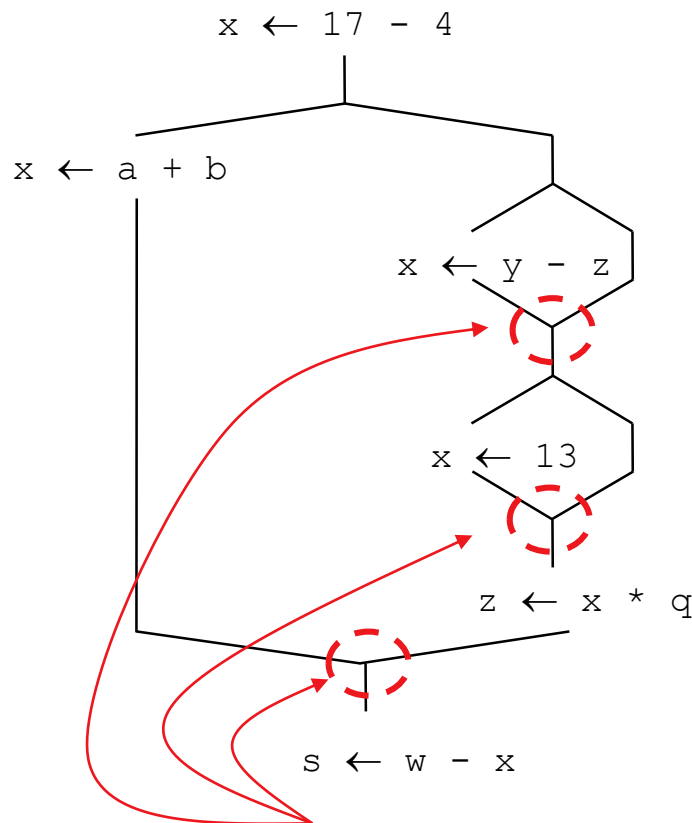

Valoare noua pt. x aici
17 - 4 sau y - z

Valoare noua pt. x aici
13 sau (17 - 4 sau y - z)

Valoare noua pt. x aici
a+b sau ((13 sau (17-4 sau y-z))

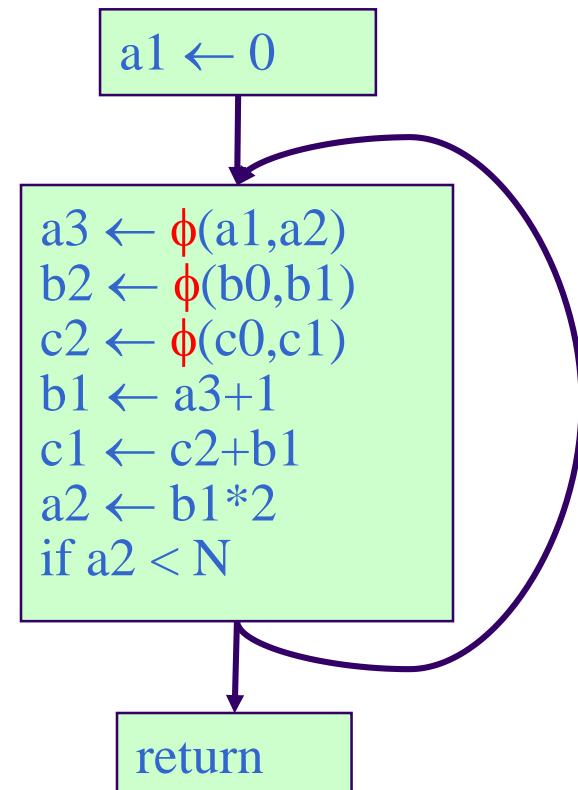
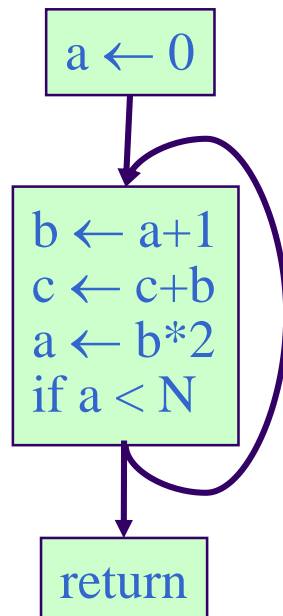
Birth Points

- Toate 'birth points' sunt join-uri pe CFG
- Nu toate join-urile sunt birth points
- Birth points sunt specifice fiecarei variabile ...

birth points pentru valorile lui x

Un exemplu cu bucla

$\phi(b_0, b_1)$ nu e necesar, caci b_1 nu e folosit. Dar faza care genereaza functiile ϕ nu stie asta. Functiile nenecesare sunt eliminate de dead code elimination.

Nota: doar a , c sunt folosite in bucla inainte de a fi de a fi redefinite.

Criteria pt inserarea functiilor ϕ

Am putea insera o functie ϕ pt fiecare variabila la fiecare *join* (punct cu mai mult de un predecesor). Dar ar fi un numar exagerat de mare.

Adaugam functii ϕ la 'birth point' – dar cum stim care sunt?

Intuitiv, adaugam o functie ϕ daca 2 definiri ajung la un punct z pe cai diferite

Criteriul convergentei cailor

Insereaza o functie ϕ pt. o variabila a la nodul z daca urmatoarele conditii sunt adevarate:

1. Exista un bloc x care defineste a
2. Exista un bloc $y \neq x$ care defineste a
3. Exista o cale nevida P_{xz} de la x la z
4. Exista o cale nevida P_{yz} de la y la z
5. Caile P_{xz} si P_{yz} nu au noduri in comun in afara de z
6. Nodul z nu apare si in P_{xz} si in P_{yz} inainte de sfarsit, (dar poate aparea in una dintre cai).

Blocul de start (Entry) contine o definire implicita a tuturor variabilelor.

Criteriul convergentei cailor

Functia ϕ e ea insasi o definitie.
De aceea, criteriul de mai sus trebuie iterat:

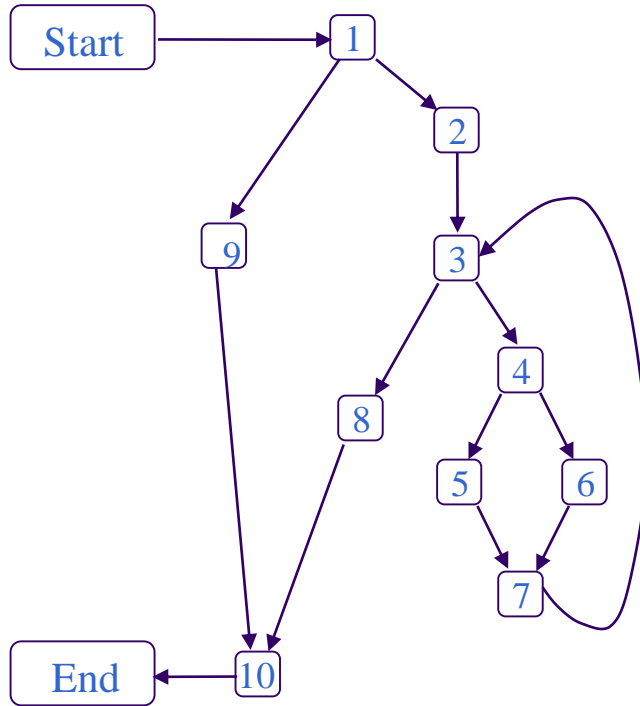
Cat timp exista noduri x, y, z indeplinind conditiile 1-5
si z nu contine o functie ϕ pentru a
adauga $a \leftarrow \phi(a, a, \dots, a)$ la nodul z

Acest algoritm e extrem de costisitor, deoarece
necesita examinarea tuturor perechilor (x,y,z) si a
tuturor cailor $x \rightarrow y$

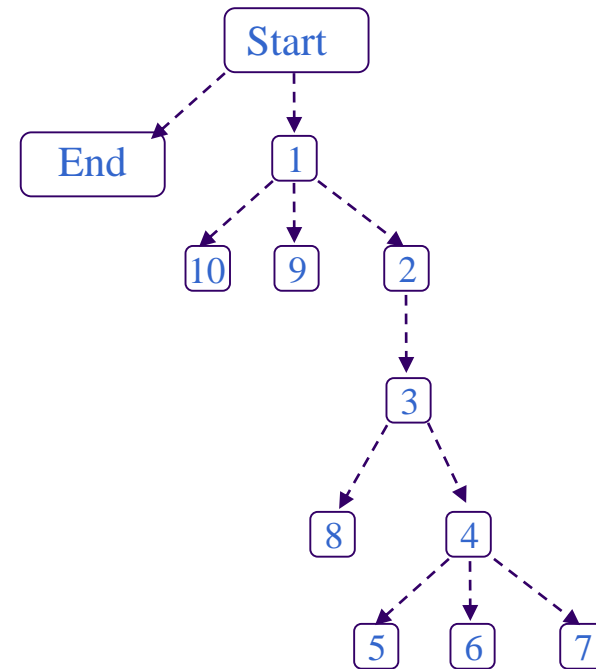
Algoritm mai eficient

- Foloseste notiunea de “Frontiera de dominare”
- Frontiera de dominare a blocului B: $DF(B)$
 - Setul de bb nedominate de B, care au cel putin un predecesor dominat de B.
 - Definitia se poate extinde la un set de noduri.
- Frontiera de dominare iterata a lui B, $IDF(B)$
 - Cel mai mic set de noduri care contine $DF(B)$ si e punct fix relativ la aplicarea functiei DF.

Conceptul de DF

(a) CFG

(b) Arbore de dominare

$$DF(3) = \{3, 10\}$$

Nota: Consideram o legatura implicita intre 'start' si 'end'

Definitia formala

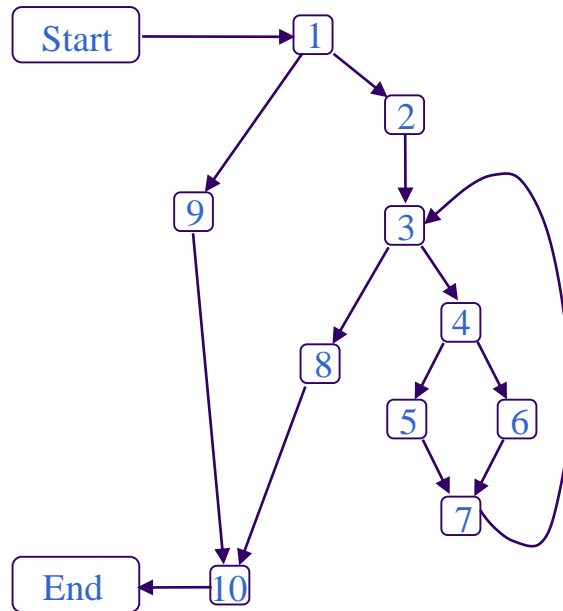
Frontiera de dominare $DF_e(x)$ a unui nod x e setul de noduri y care au un predecesor z , cu proprietatea ca $x \text{ dom } z$ dar $x \not\text{sdom } y$.

Pentru un set de noduri S :

$$DF(S) = \cup (DF(x)), x \text{ in } S$$

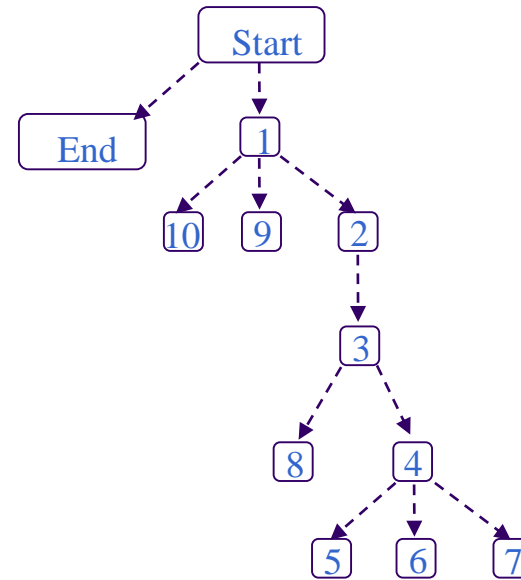
Frontiera de dominare iterata $IDF(S)$ pt un set de noduri S e multimea maximala din secventa:

$$IDF_1(S) = DF(S),$$
$$IDF_{i+1}(S) = DF(\cup (S, IDF_i(S)))$$

(a)

$$DF(4) = \{3\}$$

(b)

$$IDF(4) = \{3, 10, \text{end}\}$$

$$IDF_1(4) = DF\{3\}$$

$$IDF_2(4) = DF\{3 \cup \{3, 10\}\} = \{3, 10, \text{END}\}$$

$$IDF_3(4) = DF\{3 \cup \{3, 10, \text{END}\}\} = \{3, 10, \text{END}\}$$

In iteratia aceasta nu mai sunt schimbari, prin urmare

$$IDF(4) = \{3, 10, \text{END}\}$$

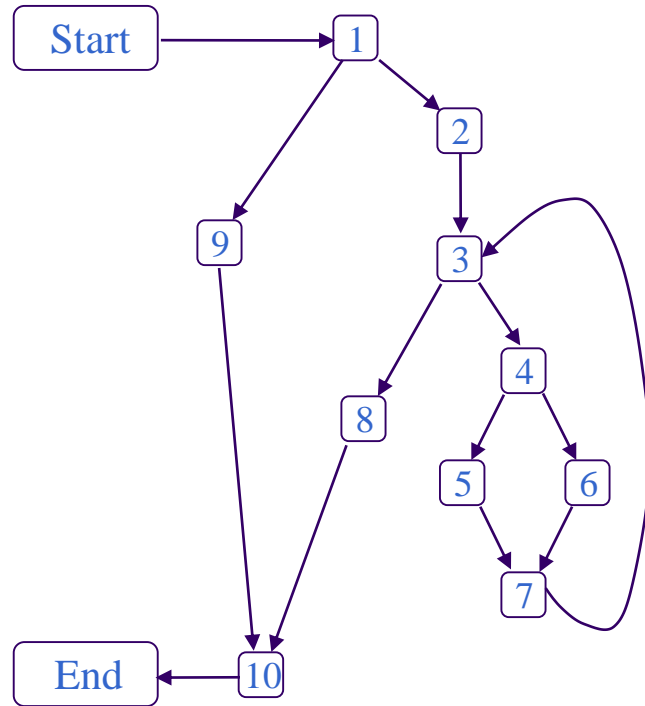
Cum se insereaza functii ϕ

1. Precalculeaza $DF(x)$ pt. fiecare nod x .
2. Determina setul de noduri N_a care contin definitia variabilei a
3. Calculeaza $IDF(N_a)$ -> aici se insereaza fct. $\phi(\mathbf{a})$

Complexitatea calcului DF pentru un nod:

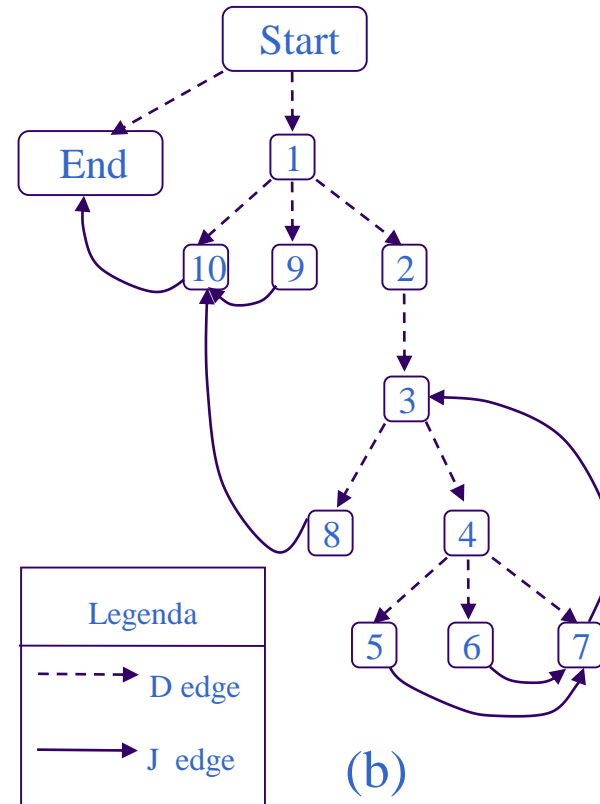
- implementare directa, $O(N*N)$
- Se poate si $O(N)$

Cum se calculeaza DF: Grafuri DJ

(a)

Graficul fluxului de control

(b)

Graful DJ

Level 0

Level 1

Level 2

Level 3

Level 4

Level 5

Calculul frontierei de dominare

J-edge: o muchie $x \rightarrow y$ din CFG , $x \not\text{ldom } y$

Formal:

$DF(x) = \emptyset$

For each $y, x \text{ dom } y$

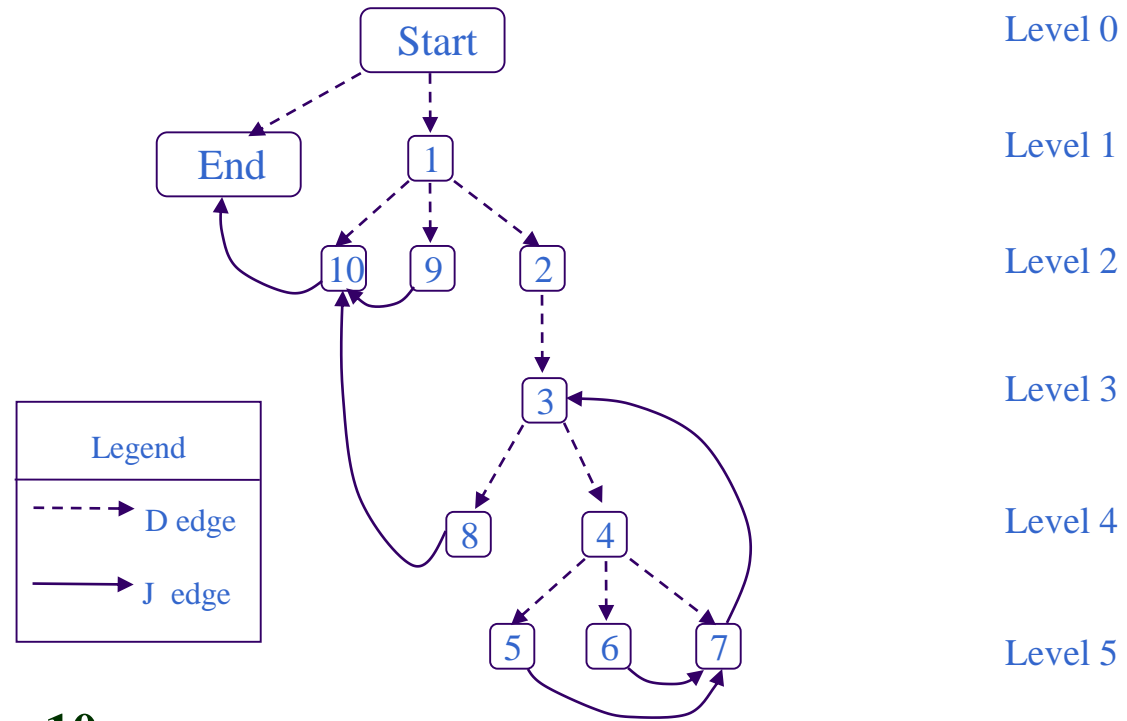
if ($y \rightarrow z$ is J-edge)

if ($z.\text{level} \leq x.\text{level}$)

$DF(x) = DF(x) \cup \{z\}$

Complexitatea algoritmului e $O(|N| + |E|)$, cazul cel mai defavorabil

Exemplu

**Note: legatura 8 -> 10
Level(10) < level(3). 10 este
in DF(3) si IDF(3)**

Eliminarea functiei ϕ

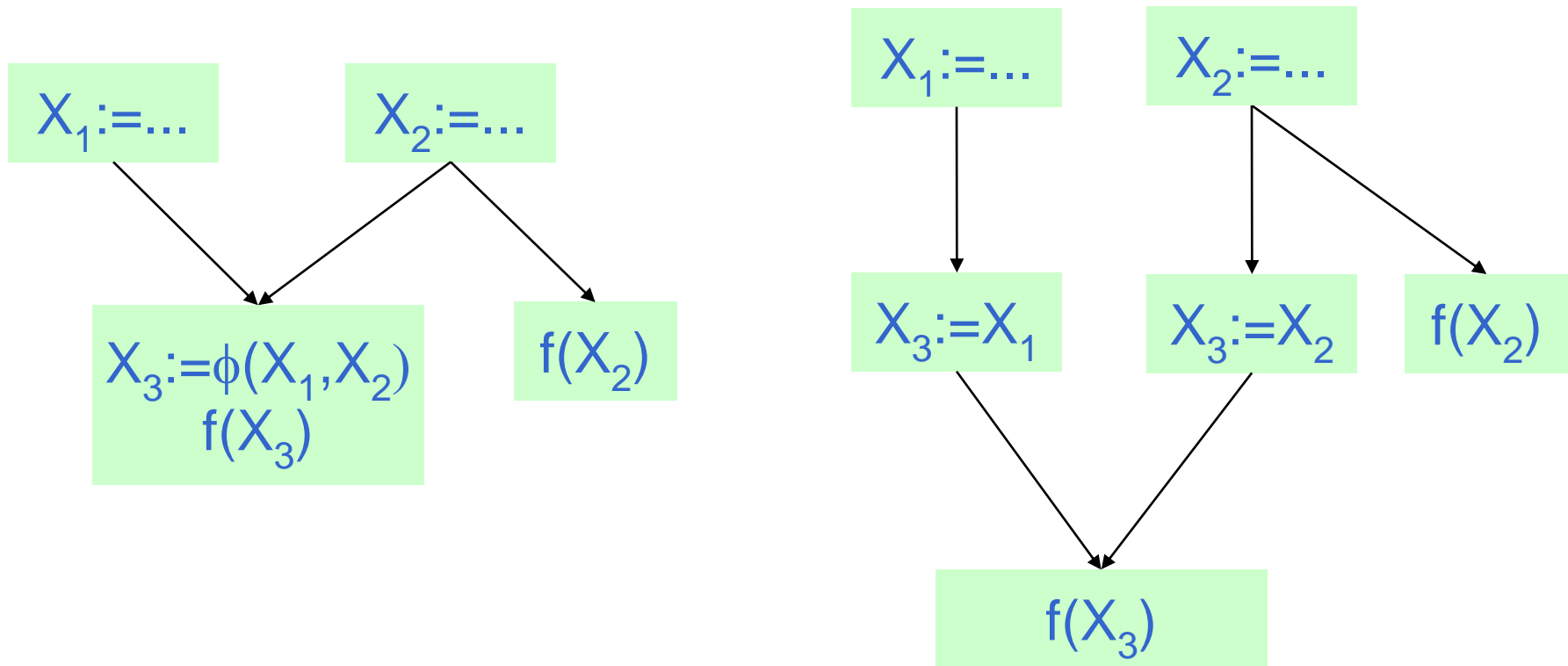
Cum implementam o functie ϕ care "stie"
pe ce cale s-a ajuns la ea?

Rasp. 1: Nu o implementam! Functia ϕ e o conventie folosita doar pentru a conecta definiri cu folosiri in timpul optimizarilor, dar nu e implementata in practica.

(dupa optimizari ar putea sa nu mai fie posibil)

Rasp. 2: Ca sa 'scapam' de functiile ϕ , putem insera instructiuni "MOVE" pe toate caile de control.

Eliminarea functiei ϕ

Se poate folosi un singur registru pentru X_1, X_2, X_3 ?

Extragerea codului invariant

- O definire $d: t := x * y$ este invarianta in bucla daca
 - x, y sunt constante, sau
 - toate definirile lui x si y se gasesc in afara buclei, sau
 - exista o singura definire a lui x (sau y) in bucla, si acea definire este invarianta.
- Conditii suficiente (conservatoare)

Extragerea codului invariant

- Codul invariant $d: t := x * y$ poate fi mutat in pre-header daca
 - Definiirile lui x si y se gasesc in afara buclei
 - Exista o singura definire a lui t in bucla
 - “ d ” domina toate iesirile din bucla in care t este in viata.
 - t nu este folosit la iesirea din pre-header
- Cum se scriu conditiile pentru SSA?
 - t nu are functii Φ in bucla

Extragerea codului invariant

```
t=0
L1:
  i=i+1
  t=a*b
  m[i]=t
  if i<N goto L1
L2:
  x=t
```

```
t=0
L1:
  if i<N goto L2
  i=i+1
  t=a*b
  m[i]=t
  goto L1
L2:
  x=t
```

```
t=0
L1:
  i=i+1
  t=a*b
  m[i]=t
  t=0
  q=t
  if i<N goto L1
L2:
  x=t
```


Detectia variabilelor de inductie

- Variabila de inductie IV – “index” in bucla
 - Cresc la fiecare iteratie cu un pas constant
- Variabila de inductie de baza:
 - $I = I + c$, c este un invariant in bucla
- Variabila de inductie derivata
 - $J = I * a + b$, I este variabila de inductie, a, b sunt invarianti
- De ce?
 - Strength reduction
 - Analiza de dependenta

Variabile de inductie

```
int *a;  
int i;  
for (i=0; i<100; i++)  
    a[i] = 100 - 2*i;
```

```
    i=0  
L1:  
    if i>=100 goto L2  
    t1 = 2*i  
    t2 = 100 - t1  
    t3 = 4*i  
    t4 = &a + t3  
    *t4 = t2  
    i=i+1  
    goto L1  
L2:
```

Detectia variabilelor de inductie

- Detectia variabilelor de baza
 - O singura definire in bucla, de tip $I = I + c$, c invariant
 - $I = I * 1 + c$. Notatie : $I = (I, 1, c)$
- Detectia variabilelor derivate
 - O singura definire in bucla, $J = I*a + b$, I este IV de baza, a, b sunt invarianti $\rightarrow J=(I, a, b)$
 - O singura definire in bucla, $K = J*a + b$, $J=(I, p, q)$, I nu este definit intre J si K
 - $\rightarrow K=(I, a*p, a*q+b)$

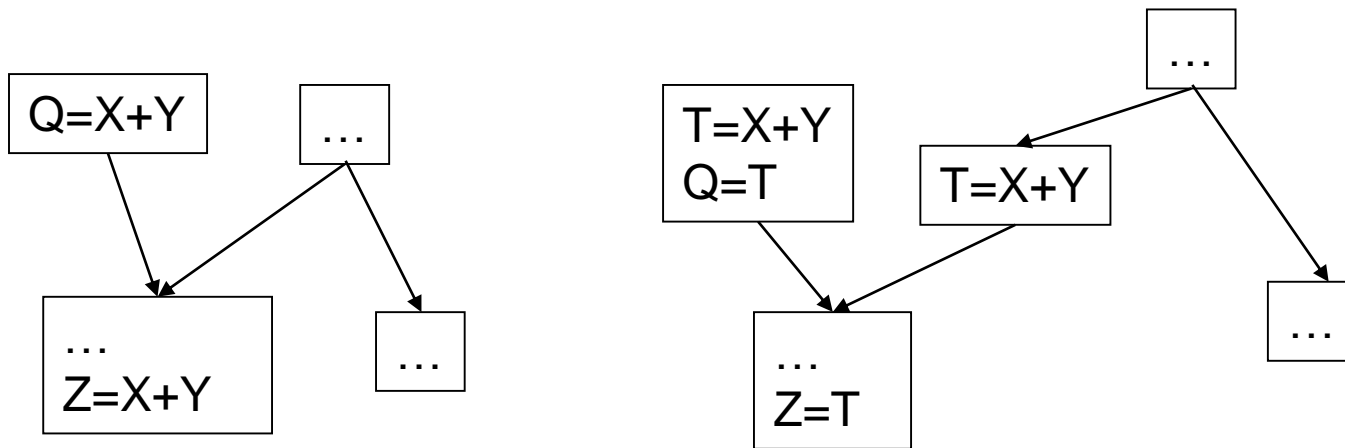
Eliminarea variabilelor de inductie

- Compunerea functiilor liniare e liniara
- O variabila tip $J=(I,a,b)$
 - In preheader: $J = I * a + b$ (dupa definirea lui I)
 - In bucla: $J = J + a$
- Exerciitiu - transformarea

Backup slides

Analize de flux complexe

- PRE - Eliminarea redundantei partiale
 - Include eliminarea subexpresiilor comune
 - Include scoaterea invariantilor in afara buclei
 - Implementare: Eliminarea muchiilor critice urmat de un set complex de analize de flux

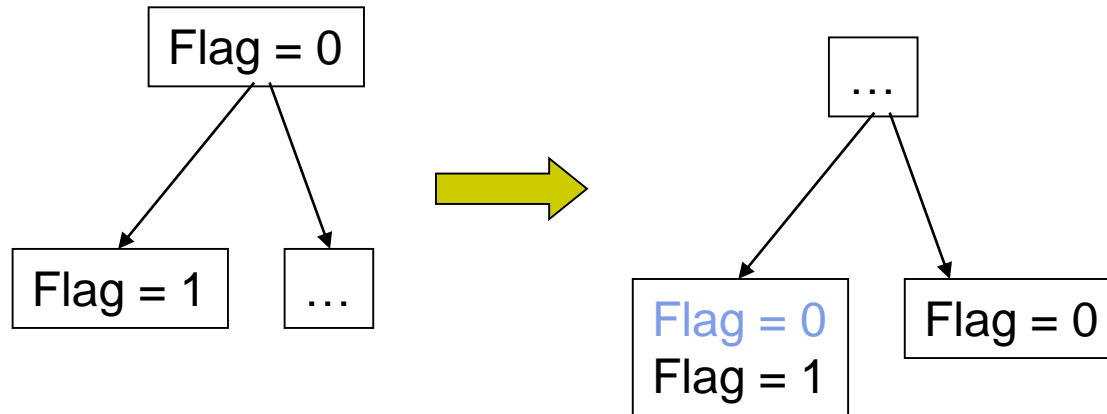

Analize de flux complexe

- “Partial dead code” → “True dead + True live”
- Determinarea punctului de inserare a instructiunilor

```

Flag = 0
If (..)
{
  Flag = 1
  ...
}
Else { ...}
  
```

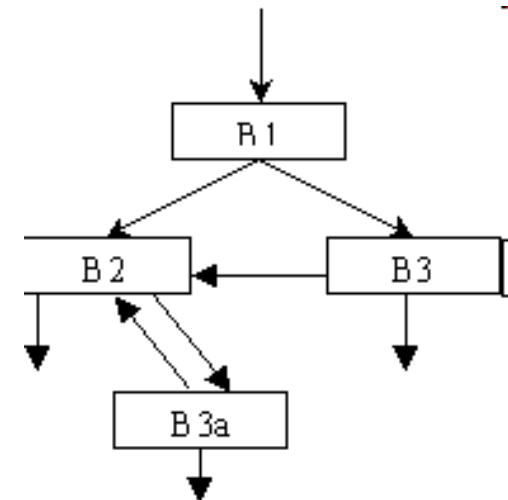
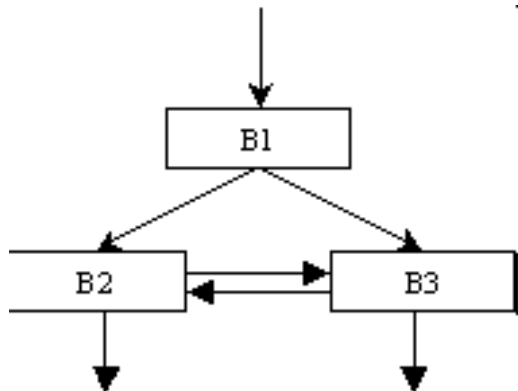

Analiza pe regiuni

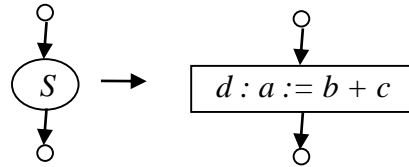
- Alternativa la algoritmul iterativ
- Regiune – secventa de noduri dominate de un nod “header”
 - Daca m, n, h sunt noduri, n e in regiune, h e header, $h \text{ dom } n$, $h \text{ dom } m$, si exista cale $m \rightarrow n$, atunci m e in regiune.
- Tipuri de regiuni
 - Aciclice (noduri = alte regiuni)
 - Bucle naturale (un arc inapoi)
 - Regiuni improprii

Node splitting

- Regiuni improprii – componente tare conexe ce nu sunt bucle naturale.
- Duplicarea nodurilor cu mai multi predecesori.
- Ce noduri duplicam?
- O euristica buna: "Making Graphs Reducible with Controlled Node Splitting", Janssen & Corporaal

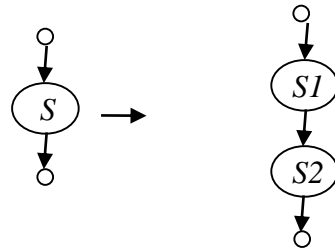

Analiza pe regiuni (RD)

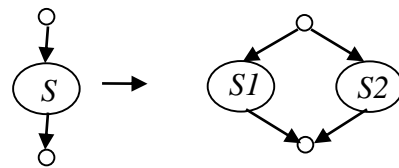
$$\text{gen}[S] = \{d\}$$

$$\text{kill}[S] = \{\text{orice def } a := \dots\}$$

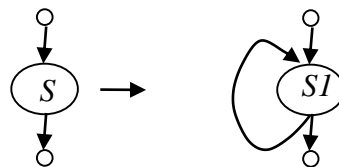
$$\text{gen}[S] = \text{gen}[S2] \cup (\text{gen}[S1] - \text{kill}[S2])$$

$$\text{kill}[S] = \text{kill}[S1] \cup \text{kill}[S2]$$

$$\text{gen}[S] = \text{gen}[S1] \cup \text{gen}[S2]$$

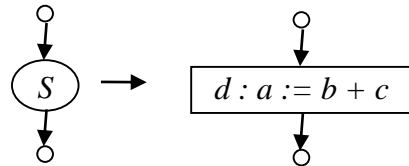
$$\text{kill}[S] = \text{kill}[S1] \cap \text{kill}[S2]$$

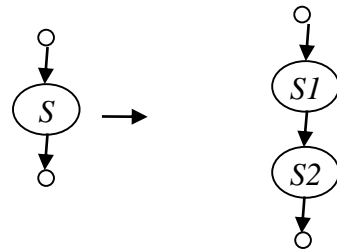
$$\text{gen}[S] = \text{gen}[S1]$$

$$\text{kill}[S] = \text{kill}[S1]$$

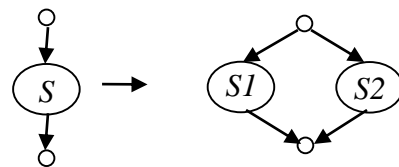
Analiza pe regiuni (RD)

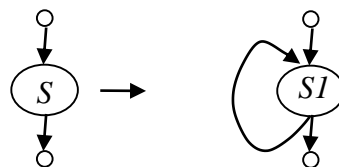
$$\text{out}[S] = \text{gen}[S] \cup (\text{in}[S] - \text{kill}[S])$$

$$\begin{aligned} \text{in}[S1] &= \text{in}[S] \\ \text{in}[S2] &= \text{out}[S1] \\ \text{out}[S] &= \text{out}[S2] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{in}[S1] &= \text{in}[S] \\ \text{in}[S2] &= \text{in}[S] \\ \text{out}[S] &= \text{out}[S1] \cup \text{out}[S2] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{in}[S1] &= \text{in}[S] \cup \text{out}[S1] \\ \text{out}[S] &= \text{out}[S1] \end{aligned}$$